

80ste vergadering

Woensdag 24 mei 1995

Aanvang 13.00 uur

Voorzitter: Deetman

Tegenwoordig zijn 134 leden, te weten:

Adelmund, Aiking-van Wageningen, Apostolou, Van Ardenne-van der Hoeven, Assen, Augusteijn-Esser, Bakker, Beinema, Van den Berg, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blauw, Boers-Wijnberg, Bolkestein, Boogaard, Van den Bos, Van Boxtel, Bukman, M.M. van der Burg, V.A.M. van der Burg, Van de Camp, De Cloe, Cornielje, Crone, Dankers, Deetman, Van Dijke, Dijksma, Dijksman, Dittrich, Van den Doel, Doelman-Pel, Duivesteijn, Van Erp, Esselink, Fermina, Gabor, Van Gelder, Van Gijzel, Giskes, De Graaf, Groenman, Van Heemst, Heerma, Van der Heijden, Hillen, Hirsch Ballin, Hoekema, Van der Hoeven, Hofstra, Van Hoof, Hoogervorst, Huys, Janmaat, De Jong, Jorritsma-van Oosten, H.G.J. Kamp, M.M.H. Kamp, Keur, Klein Molekamp, Koekkoek, De Korte, Korthals, Lansink, Leerkes, Leers, Liemburg, Lilipaly, Van der Linden, Marijnissen, Mateman, Middel, Van Middelkoop, Mulder-van Dam, Van Nieuwenhoven, Nijpels-Hezemans, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oudkerk, Van Oven, Van der Ploeg, Poppe, Rabbae, Rehwinkel, Reitsma, Remkes, Van Rey, Van 't Riet, Rijpstra, Roethof, Van Rooy, Rosenmüller, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schutte, Schuurman, Sipkes, Smits, Soutendijk-van Appeldoorn, Stellingwerf, Sterk, Van der Stoel, Swildens-Rozendaal, Terpstra, Ter Veer, Te Veldhuis, Verbugt, Verhagen, Verkerk, Versnel-Schmitz, Vliegert-hart, Van der Vlies, Van Vliet, M.B. Vos, O.P.G. Vos, Voutte-Droste, Vreeman, B.M. de Vries, J.M. de Vries, Wallage, Van Walsem, Van

Waning, Weisglas, Van Wingerden, Witteveen-Hevinga, Wolffensperger, Wolters, Woltjer, Ybema, Van Zijl, Zijlstra, Zonneveld en Van Zuijlen,

en de heer Wijers, minister van Economische Zaken, mevrouw Borst-Eilers, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en mevrouw Netelenbos, staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Hendriks, Verkerk, Van Heemst, Van Nieuwenhoven en Zijlstra, wegens bezigheden elders;

Houda en Verspaget, wegens ziekte;

Dees, wegens verblijf buitenslands.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Aangezien de indiening van de suppletore begrotingen samenhangende met de Voorjaarsnota later zal plaatsvinden dan eerder werd verwacht, heeft het

Presidium de termijn waarbinnen de verslagen moeten zijn vastgesteld nader bepaald op dinsdag 13 juni te 16.00 uur. De plenaire behandeling blijft gehandhaafd in de laatste week voor het zomerreces. De bewindslieden is gemeld dat voor die laatste week verwacht wordt dat ze beschikbaar zijn om zo nodig in de Kamer te verschijnen.

Het Presidium heeft met eenparigheid van stemmen besloten, te stellen in handen van:

a. de commissie voor de Werkwijze van de Kamer:

- Taak en positie van de commissie voor de Rijksuitgaven (24160);

b. de algemene commissie voor de Rijksuitgaven:

- het rapport van de Algemene Rekenkamer Beheersing informatiebeveiliging (24175);

c. de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat:

- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de telecommunicatievoorzieningen, de Mediawet, de Radio-Omroep-Zender-Wet 1935 en het Wetboek van Strafvordering in verband met de liberalisering van kabelgebonden telecommunicatie-inrichtingen (kabelgebonden telecommunicatie) (24163);
- het wetsvoorstel Regels inzake vergunningen voor de aanleg, de instandhouding en de exploitatie van kabelgebonden telecommunicatie-infrastructuur (Vergunningenwet kabelgebonden telecommunicatie-infrastructuur) (24164).

Ik stel voor, dinsdag 7 juni te stemmen over de moties voorgesteld tijdens het nota-overleg van de vaste commissie voor Defensie over de

Voorzitter

Novemberbrief op 22 mei 1995:
- de motie-Van Ardenne-van der Hoeven c.s. over de voorgestelde reducties op het gebied van de opleidingen (23900-X, nr. 69);
- de motie-Van Ardenne-van der Hoeven c.s. over de voorgestelde doelmatigheidsmaatregelen op het gebied van geestelijke verzorging en geneeskundige verzorging (23900-X, nr. 70);
- de motie-Van Ardenne-van der Hoeven over de looptijd van het sociaal beleidskader (23900-X, nr. 71);
- de motie-Zijlstra over het oproepen van dienstplichtigen op basis van vrijwilligheid (23900-X, nr. 72);
- de motie-Zijlstra c.s. over een onderzoek naar de behoefte aan geestelijke verzorging binnen de krijgsmacht (23900-X, nr. 73);
- de motie-Hoekema c.s. over medegebruik van defensiefaciliteiten door derden (23900-X, nr. 74).

Ik stel voor, te behandelen in de vergaderingen van 13, 14 en 15 juni:
- het wetsvoorstel Regelen omtrent het ter beschikking stellen van organen (Wet op de orgaandonatie) (22358) (voortzetting);
- het Jaarverslag Nationale ombudsman 1994 (24125) met maximumspreektijden van 10 minuten voor de PvdA, het CDA, de VVD en D66, 7 minuten voor GroenLinks en het AOV, 5 minuten voor de overige fracties en 2,5 minuut voor het lid Hendriks.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op het basisonderwijs, de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet op het cursorisch beroepsonderwijs en de Wet medezeggenschap onderwijs 1992 in verband met de invoering van de wettelijke verplichting tot het vaststellen van een directiestatuut omtrent de uitoefening van taken en bevoegdheden door de schoolleiding (verplichting vaststellen directiestatuut) (23947).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **De Cloe** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Meer dan twee jaar geleden heeft de Kamer de regering via een motie gevraagd om te bevorderen dat er een directiestatuut zou worden ingevoerd in het primair en voortgezet onderwijs. In april 1993 schreef de toenmalige staatssecretaris van Onderwijs dat hij niet van plan was dat te doen via een verplichte oplegging. Hij wilde de kameruitspraak dus eigenlijk niet uitvoeren. Wat gebeurt er dan? Prompt liet de Kamer toen via een brief aan de minister weten dat zij toch wel aan de uitvoering van die motie hechtte en dat de motie toch uitgevoerd moest worden. Heel snel daarna liet de minister van Onderwijs ± er had toen een wisseling plaats gevonden ± weten dat hij had besloten om de uitvoering van het directiestatuut op de scholen voor basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs verplicht te stellen.

Daarnaast was er in juli 1993 nog het zogenaamde Schevenings beraad bestuurlijke vernieuwing onderwijs, met een aantal richtinggevende uitspraken. Daar was afgesproken dat het schoolbestuur de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen het schoolbestuur en de schoolleiding zou vastleggen in een directiestatuut. En inderdaad, in oktober 1994 wordt er uiteindelijk een wetsvoorstel aan de Tweede Kamer voorgelegd. Ik kan mij herinneren dat in sommige perioden voorstellen wel eens sneller de Kamer bereikten, zeker als het om bezuinigingen ging. Ik ben echter blij dat dit wetsvoorstel toch is ingediend.

De fractie van de PvdA kan zich vinden in dit wetsvoorstel. Het is een goede zaak als in een directiestatuut de verdeling van taken en bevoegdheden tussen bestuur en schoolleiding wordt vastgelegd. Het komt de duidelijkheid ten goede en het kan onnodige conflicten voorkomen. Met het verplicht stellen van het directiestatuut, zo schrijft de Besturenraad protestants-christelijk onderwijs terecht, wordt een bijdrage geleverd aan verwezenlijking van het overheidsbeleid gericht op vergroting van de beleidsvrijheid van de scholen.

Toch heb ik ten aanzien van het aspect delegatie wat vragen. In de memorie van toelichting schrijft de regering dat de overdracht van taken

en bevoegdheden in het middelbaar beroepsonderwijs en het volwassenenonderwijs is te kenmerken als delegatie. Deze mogelijkheid van delegatie blijft met dit wetsvoorstel behouden, aldus de regering. In de nota naar aanleiding van het verslag schrijft de regering dat, indien de derde tranche van de Algemene wet bestuursrecht tot wet zal zijn verheven en delegatie aan ondergeschikten zal zijn verboden, nader bezien zal worden in hoeverre en op welke wijze de onderwijswetgeving dan dient te worden aangepast. Maar klopt het dat het bij nader inzien de bedoeling is om de derde tranche van de Algemene wet bestuursrecht, de daarin geboden delegatieruimte in het middelbaar beroepsonderwijs en het volwassenenonderwijs dan toch maar te handhaven? Indien dat het geval is, is de regering dan bereid om een eerdere verzoek van de fractie van de PvdA welwillender tegemoet te treden dan eerst gedaan was? In het verslag voor dit wetsvoorstel heeft de fractie van de PvdA de regering verzocht, een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid om in het primair en voortgezet onderwijs naast mandaat ook delegatie mogelijk te maken. De regering vond dat op dat moment niet zinvol. De PvdA acht zo'n onderzoek wel degelijk zinvol en is van plan de Kamer te vragen daar een uitspraak over te doen, te meer daar de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing is op het bijzonder onderwijs. Daar kan men dus wel werken met de mogelijkheid van delegatie van het schoolbestuur en kan men bevoegdheden aan de schoolleiding overdragen zonder afhankelijkheid van een wettelijke grondslag in de onderwijswetgeving. Kortom, de fractie van de PvdA ziet voldoende redenen om zo'n onderzoek wel in te stellen naar de mogelijkheid van delegatie in het primair en voortgezet onderwijs om daarmee wellicht ook voor het openbaar onderwijs delegatie mogelijk te maken.

□

Mevrouw **Jorritsma-van Oosten** (D66): Voorzitter! Het wetsvoorstel tot het vaststellen van een directiestatuut is niet omvangrijk, maar het is toch een wetsvoorstel. Daar rijst de vraag of het nodig is om een wettelijke regeling in het leven te